

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadókivételben átvéve:
 Egy évre — 18 kor.
 Folyóévire — 6
 Egyben készen kordva:
 Egy évre — 20 kor.
 Folyóévire — 6
 Vidékre postán szállítva:
 Egy évre — 24 kor.
 Folyóévire — 6

TISZÁNTUL

POLITIKAI NAPILAP

Helyesírás minden nap a hóltól és
 ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 8.

A szerkesztőség kérésreket visszadáskor
 vagy megismerésre nem vállalkozik.

Előzetesek és hirdetések a
 kiadóhivatalban látnak meg.

Egyenletlen óra 8 fillér.

NAGYVÁRAD márcz 28

Ügyvédi tultermelés.

Sok a jóból is megárt. E sorok írója igen jó dolognak tartja az ügyvédi pályát, de éppen azért csak akkor, ha nincsennek ezen a pályán sokan.

Mindenféle szabad pályának megöleje az, ha sokan özőnlének rá.

A hivatalnokoknál ellenkezőleg áll a dolog: minél többen igyekeznek hivatalba, annál több közül lehet a javát, a legjavát kiválasztani. De az orvost, ügyvédet senki sem válogatja ki, alkalmas-e arra a pályára, a melyre lépett. Egy vizsga; egy diploma, meg egy czégtábla — s megy az új élet.

Addig-addig jöttek az új életek, míg egyszerre azon vették észre magukat az utóbb jöttek, hogy már-már nincs miből élni. És akkor az orvosok közül kiváltak a reklám-orvosok, az ügyvédek közül a szenzál-ügyvédek, a többi pedig megkezdte a küzdelmet nemcsak a betegséggel, illetve az igazságért, hanem a kenyérért is.

Szellemi munkával tulterhelt pályán ugy működni, hogy az ember örökösen a kenyérért aggódik; az eszmény, az igazság felé törni s aközben folyton lekötve lenni a göröngyhöz: ez felér egy kis kárhozattal.

Az ügyvédi karon életszükséglet az, hogy a létszám csökkentessék.

A nagyváradai kamara titkára tegnapelőtt kitünően mutatott rá arra a kárra, mely az ügyvédi karban mutatkozó tultermelésből származik; s egyuttal igen helyes javaslatot tesz arra nézve, hogyan lehetséges a tultermelést lecsapolni.

Erre az az egy mód lehetséges, hogy az ügyvédek számára megnyitassék a birói és a közigazgatási pálya. Kiváló erőket nyerene a bíróság is, a közigazgatás is az ügyvédek odavonulása által s azonfelül a tulprodukczió is segítve lenne.

És ezt az intézkedést mielőbb meg kell tenni, mert ha késünk, akkor bekövetkezik a legreakcionárisabb, de a jelzetten kívül egyedüli mód: a numerus clauzus.

*

Az ügyvédi kamara közgyűléséről tudósítók a következőket jelenti:

Vasárnap d. e. 10 órakor a városház tanács-termében tartották meg az ügyvédi kamara közgyűlést; jelen voltak:

Hlatky Endre elnök, dr. Thury Kálmán, dr. Thury László, dr. Schweiger Ede, Ficzek Lajos, dr. Bárdos Imre, Jancsó Dezső, dr. Fássy Lajos, Szacsavay Akos, Frankó Endre, dr. Krüger Aladár, Mihely Adolf, Tóth István, Román József, dr. Waller Odön, dr. Gyöngyössi István, dr. Weimann Jenő, dr. Berkovits Ferencz, dr. Mihely Lajos, dr. Géher Lambert, dr. Gyémánt Jenő, dr. Várnay Fe-

rencz, dr. Székely Adolf, dr. Lindenfeld Zsigmond.

A közgyűlést Hlatky Endre elnök nyitotta meg; Dr. Schweiger Ede felolvasta a múlt évi zárszámadást és a folyó évi költségelőirányzatot, amelyeket a közgyűlés egyhangulag elfogadott.

Ezután ugyancsak dr. Schweiger Ede titkár az évi jelentést olvasta fel; melyből adjuk a következőket:

Nagyméltóságú kir. Igazságügy Miniszter Ur!

A nagyváradai kir. ítélőtáblánál, de a zilahi kir. törvényszék területén működő kartársainktól nyert értesülésünk szerint a debreczeni kir. ítélőtáblánál is, a birák tul vannak terhelve munkával, megfeszített erővel is alig győzik azt. Véleményünk szerint mindkét táblánál a munkaerő szaporítására, a birói létszám emelésére feltétlenül szükség van, azonkívül a nagyváradai kir. ítélő táblánál egy új tanácselnöki állás szervezése alig odázható már tovább.

Bátorkodunk Nagyméltóságodnak becses figyelmét egy anomáliára felhívni, amely a zilahi kir. törvényszék és ez alá tartozó egyik járásbiróság területi beosztására nézve történt; az 1877. évi I. t.-cz. 2. § 4. pontja c) (és d) tétele szerint ugyanis több község Belső-Szolnok-Doboka és Kolozs megyéktől Szilágy-megyéhez csatoltatván, előállott az, hogy ugyanazon járásbiróság és törvényszékhez kétféle községek tartoznak, az átszatolt községekre nézve az osztrák polgári törvénykönyv szerint osztják az igazságot, ami egyáltalán helyesnek nem tartható és amin éppen ezért mielőbb változtatni kellene.

Ugy a nagyváradai, mint a zilahi kir. tszék

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom, hogy Nagyváradon, Fő-utcza, Város-Bazár, 2. szám alatt

694

a perzsa szőnyegek nagyáruháza megnyilt.

Legszolidabb kiszolgálás. Rendkívül nagy választék különlegességekben, valamint olcsóbb darabokban. Legszolidabb kiszolgálás.

„TISZÁNTUL“ TÁRCZÁJA.

Emlékek a magyarországi hitujítás korából.

Írta: Némethy Gyula.

Néhány hét múlva napvilágot fog látni második kötete a hitujításkori egyháztörténelmi emlékek kiadásának, melynek czélja: világot vetni hazánk XVI. századbeli vallási viszonyára. Nagyvárad kanonok, később székesfehérvári püspök, dicső emlékü Steiner Fülöp volt az, aki a Szent-István-Társulatban a vallási és tudományos szempontból oly nagy jelentőségű vállalat eszméjét fölvetette, s azt a társulat tudományos és védelmi osztályával elfogadtatta; két váradai egyházmegyei tudós pap vette ki az oroszlanrészt az oklevél gyűjtés és közlés fárasszó munkájából is: az egyik káptalanunk díszje, Banyitay Vincze; a másik immár a budapesti egyetem hittudományi karának ékes-

sége: Karácsonyi János. Személyi és tárgyi szempontból egyaránt érdekel hát bennünket e monumentális vállalat, mely a protestantizmus gonezisének nálunk Magyarországon minden eddigi munkánál világosabban, plasztikusabban tárja elénk.

A vállalat első kötete 1902-ben jelent meg s az 1520—1529. évekből származó azon okleveleket tartalmazta, melyek a magyarországi vallási viszonyokra vonatkoznak. Ez oklevelek aanyit mindenesetre bizonyítanak, hogy nálunk a XVI. század huszas évében még „nem vették be“ a reformációt, mint azt egyes protestáns egyháztörténetirők hangoztatni szeretik.* A második most megjelenendő kötet az 1529—1534. évekből való okleveleket öleli föl, ebben a Függelékben a szepességi hu-

* Ezek állításait már 1890-ben megczáfolta Karácsonyi a Történelmi Hazugságok cz. munka magyar függelékében. Visszatér a czáfolatra az Egyháztörténelmi Emlékek I. kötetének végén is.

szonnéggy királyi plébános társulatának jegyzőkönyvéből 1529-től egész 1606-ig közöl vallási vonatkozású részleteket. Elmondhatjuk, hogy a jegyzőkönyv közölt helyei a protestantizmus elterjedésének történetére nézve elsőrangú fontossággal bírnak s azért e helyen mi főleg a Függelék előzetes tájékoztató ismertetését adjuk. Aligha van ezenkívül még más olyan történelmi emlékünknél, mely összefüggőbb s csak ennyire is tájékoztató rajtot adna arról, hogyan változik át lassan-lassan, két-három nemzedék alatt egy nagy vidék vallási képe, írja Bunyitay a Függelég előszavában. A huszonéggy királyi plébános társulatának jegyzőkönyvét 1543-ig katolikus szellemben írják, polemizálva a világiak között egyre tért foglaló luteránizmussal, védve a katolikus egyház tanait, intézményeit, szokásait, a papi nőtlenséget, a szentek tisztelétét, az egyszín alatti áldozást, a képek, szobrok templomi használatát s keményen kikelve egyes hitujításoknak a katolikus vallást becsmérlő beszédek, írásaik ellen. Pedig

Megérkeztek a husvéti ünnepekre

női-, férfi-, gyermek-czipők, uri és fiu kalapok, férfi-
 ingek, nyakkendő ujdonságok, keztyük, harisnyák stb.

elismert jó minőségben és óriási választékban, melyek feltünő olcsó árban árusítatnak el. **Fábry Testvéreknél** Olaszi, Fő-u., szereshető be. 445 Telefonszám 76.

kerületébe tartozó kir. járásbiróságoknál szokássá vált, hogy a feleket 8 vagy 9 órára idézik meg és pedig az egy napra tárgyalásra kitűzött összes ügyekben valamennyi érdekelte ugyanazon órára. — A 8 óras terminus súlyosan érinti ezen vidék szegény népét, melynek sokszor negyven kilométerrel kell a bíróság székhelyére bejönni, természetesen gyalogszerrel, mert fuvarköltésre nincs s így lekésik a 8 óras terminus. Célzszerűnek tartanók kimondani azt, hogy a bíróság székhelyétől 16 kilométerre, vagy ezen túl lakók csak d. e. 10 órára legyenek idézhetők. A tárgyalások beosztása sokkal célzszerűbben is lenne eszközölhető, amint ez a nmlgu kir. Curianál, az összes budapesti bíróságoknál és több vidéki bíróságnál történik, ahol t. i. az egy napra kitűzött ügyek egy részében 9- a másik részében 10- és a harmadik részében 11 órára szoktak a felek idéztetni. — Mily könnyebbé teszi ez az itteni ügyvédeknek, ha a mi bíróságaink is követnék a tárgyalások sorrendjének megállapításánál a budapesti bíróságok eljárását!

Az egy év óta tartó áldatlan politikai helyzet megakadályozott volt minden hasznos és szükséges törvényhozási alkotást. — Ez a szomorú helyzet immár megszűnve, így remélhetőleg reá kerül a sor a törvényhozásban sok égető szükségét képező kérdésnek mielőbbi megoldására. — Remélhetőleg reá kerül a sor, amire mi nagy súlyt helyezünk és éppen ezért ismételtten figyelmébe ajánljuk Nagyméltóságunk az ügyvédi rendtartás sürgős reformjára és amint Nagyméltóságunk elöntézkéréséből szerencsénk volt látni az ügyvédi nyugdíjügy szervezésére is.

Tultermelés az ügyvédi pályán.

Fel kell itt hívunk Nagyméltóságodok figyelmét az ügyvédek és ügyvédjelöltek számának évről-évre való szaporodására. Míg 1901. év végén 4873, addig 1902. év végén 4922 volt a bejegyzett ügyvédek száma, és míg 1901. év végén a bejegyzett ügyvédjelöltek száma 2467 volt, egy évvel később e szám már 2873-ra emelkedett.

Nem a »numerus clausus« behozatalával kívánunk e bajon segíteni, mely orvosságot a szabadságjogokba és az egyéni szabad érvényesülésbe ütköznek tartunk, sőt amely intézményt épen a szabad ügyvédség függetlensége érdekében a leghatározottabban elítélünk, hanem oly utakon és módokon vélünk segíteni, amely ugy a köz, mint az ügyvédi kar érdekeinek is egyaránt megfelel.

Ilyenek lennének általában: meggyitni az utakat a közigazgatás ezer ágában az ügyvédi képzettségnek, mely a közérdekben úrvös eredményeket szűnne; mert ma a helyzet az, hogy a kit végzete az ügyvédi pályára sodort, annak e pályán élni, vagy halni kell. Hasztalan igyekszik e pályáról más, igazságügyi, vagy közigazgatási pályákra átlépni, mindenütt zárt főlekre talál, mert azon körbe nem engedti őt bejutni sem a választási rendszer, mely első sorban nem a képzettséget, hanem a családi és egyéb érdekösszeköttetéseket keresi, sem a kinevezési rendszer, mely görcsösen ragaszkodik ahoz, hogy a létra legalsóbb fokáról fokról-fokra való emelkedés képezi a valódi érdeket.

Sajnosan tapasztaljuk ezt az igazságszolgáltatásnál is. Néhai Szilágyi Dezső feakölt szellemű igazságügyminiszter kormányzata idejében már szabadabb szellő kezdett lengedezni, az ügyvédi karból mindinkább lettek kinevezve nemcsak a kir. törvényszékekhez, hanem még a kir. táblákhoz is. E kinevezések csak előnyére váltak az igazságszolgáltatásnak, mert az ügyvédi állással együttjáró széles ismereteknek és élettapasztalatnak bevitel és összeolvadása a bírói ismeretekkel és tapasztalatokkal csak áditólag hat a bírói szellemre, a jogi felfogásra.

Más államokban, főleg Angol és Franciaországban erre különösen nagy gond fordítatik.

Mindenesetre sokat segítené az is, ha az állam a községi jegyzők helyzetéről gondoskodnék; mert ezen állást egyik legfontosabb közállásnak ismerjük; gondoskodnék pedig úgy, hogy ezek kezeiből kivenné ama ügyeket, melyek jogi, ügyvédi ismereteket tételeznek fel s ez által az ügyvédi helyzeten is némileg segítené és a jegyzőknek is lehetővé tenné, hogy minden idejüket a község ügyeinek szentelhesék. Természetesen itt oly intézkedéseket értünk, melyeknek a jegyzőtől való elvétele valóban a község érdekét képezi.

Az ügyvédi díjak.

Létesíteni kellene, és pedig törvényhozáson uton ügyvédi díjszabályzatot. Ez által felszabadítani az ügyvédet a hatalom, — sajnos, hogy némelykor bírói önkény alól, mely némelykor odáig fajul, hogy gondolkodóba esik az ügyvéd a felett, vajjon nem vegyül-e be az ítéletbe, mely a költségmegállapítás körül forog, a kar elleni indokolatlan gyűlölet.

Honnan van a bírói felfogás az ügyvédi munka lekicsinylésére, nem tudjuk, de ez nem

tántorítja el az ügyvédi kart attól, hogy valahányszor bírói érdekek előfordulnak, sorompóba álljon annak védelmére. Igaz, hogy minél magasabban fog állani képzettség, szellem, függetlenség tekintetében a bíró, annál inkább várhatja az ügyvéd is, az ő jogai, tekintélye és érdekei elismerését.

A bírák helyzete.

Igy lehetetlen, hogy e helyütt s ezuttal csak egyre rá ne mutassunk, ami szeriatlan a bírói függetlenség rovására esik, ez a titkos minősítés vezetése. A bírónak fogalma sincs arról, hogy elnöke vagy főnöke miképp minősíti őt, nincs módja se a titkos fölterjesztések ellen védekezni. De a ki haladni akar, fél a titkos kéztől és a függetlenséget dobja oda áldozatul, míg a másik méltatlan mellőzésben részesül. Ezen rendszeren nézetünk szerint más uton kell segíteni.

A joggyakornokok nagy számából az aljegyzői, innét az albírói s ebből a bírói állásba átjutni egy örökkévalóság. Ki fognak fáradni a várakozásban és az ezzel egybekötött kisebb dotatióba a bírói pályára készülők, lassankint elfordulnak e pályáról a tehetségesebb fiatal emberek, mit aztán majd később — a bíróság szellemi niveauja fog megérezni. — Gondoskodni kellene több fokozatról.

A bünvádi eljárás.

Attérve a bünvádi eljárásra csak néhány nevezetesebb tapasztalatunkra akarunk rámutatni.

Az esküdtzéki intézmény felett nem akarunk végleges ítéletet mondani, sokkal jobban ismerjük annak előnyeit általában, mintsem elérkezettnek találunk az időt és elegendőnek az eddigi tapasztalatokat.

De fel kell említenünk, hogy ha itt-ott emelkednek is észrevételek az intézmény ítéletei ellen, annak egyik nagy oka a kérdések helytelen föltevésében és abban rejlik, hogy nincs kérdés, melyre adandó válaszban az esküdtek kijelenthetnék, hogy az adott esetben oly enyhítő és méltánylást érdemlő körülmények forogtak fenn, melyek a törvény szigorának enyhítését vonják maguk után.

Változtatni kellene a 371. §-on, mely a bíróság többségének nem adja meg a jogot, hogy ha arról győződnek meg, hogy az esküdtek tévednek, úgy az eljárást felfüggeszessék és az ügyet új esküdtzék elé vibessék.

Módot kell nyújtani, hogy az ily aggálylyal szemben a Curianak is joga legyen új esküdtzék elé vinni az ügyet.

plébánosok egyházi előjárója, Lomniczi Horváth János maga is szított a protestáns tanokhoz, s bár nyíltan, hogy tessék-lássék védelmezte a katolicizmust titokban a hitehagyott világiakkal, a többi közt a Thurzó-család tisztviselőivel tartott, kik Leudischer Györgyöt, az első nyílt lutheránus papot, aki meg is házasodott, akarták a mühlenbachi plébániába beerősztokolni. 1543-ban még a huszonnegy királyi plébános folyamodást intéz Ferdinánd királyhoz, hogy védelmezze királyi hatalmával a szepességi katolicizmust. A jegyzőkönyvnek ugyanebből az évből eredő egyéb részei még tiszta katolikus szellemet lehelnek s a mellett a lutheránusokról, főleg a hitehagyott papokról igen kemény kifejezésekkel emlékeznek meg.

1544-ben változik meg a helyzet. Horváth János, a szepesi prépost decz. 16-án lemond a prépostságról, melynek jóvedelmét S. rédy Gáspár és Bátor András erőszakoskodásai miatt ugy sem élvezhette s elveszi Jost Jörgel leányát. »Et iussit, ut ita denunciaretur a suggestu cuo sponsa sua: Der edle Herr Hans Crowath von d' Lomnitz, ein Herr des ungs-

rischen Hauses, nympft dy erenreiche und tugentsame Jungfer Agnes Herrn Jorg Czipszera Tochter etc.« Arról tehát, hogy pap, prépost volt, a kihirdetés or szó se esik.

1544-től kezdve a jegyzőkönyv írója elhagyott vallásról mindenütt elvakult gyűlölettel emlékezik meg. *Bálványimádó pápisták*, ez a katolikusok jelzője. Mindazáltal minden katolikus vallási szokást még nem hagynak el, sőt Verancsics Antal esztergomi érsek elé elmennek tisztelegni, ha nincsenek is kibékülve a nyert intelmekkel. Az 1582-iki jegyzőkönyv a Thurzókat, mint a lutheránus vallás védelmezőjét magasztalja, A följegyzés csak ugy hemzseg a *»bálványimádás,«* *»idololatric,«* *»sötétség,«* *»bálványimádó szertartás«* és hasonló protestáns türelemről tanuskodó kifejezésektől. 1585-ben pláne sátáni törekvéseket *»satanicos astus et conclus«*-t emleget, a katolikus szertartások visszahozataláról szólva. Hogy Gergely pápa kalendárium javítása ellen 1582-től kezdve tiltakoznak, talán említenem sem kell.

A Függelék második része a magyarországi ferenczrendiek közgyűléseinek jegyzőkönyve t

adja 1531. és 1567 között. »Látjuk,« ugymond Bunyitay, hogy a szerzet még 1531-ben is mennyire el van terjedve; még 1535-ben is aunyira népes, hogy az erdélyi, addiglan egy őrségből (custodia) kettőt alakítanak. De látjuk alig egy évtized múlva a rohamos hanyatlás is; az őrségek, a klastromok egymásra pusztulnak, délen a törökök, éjszakon a »lutheránusok« miatt. Sárospatak 1544-ben még áll, de két év múlva, az 1546-iki gyűlés jegyzőkönyve már nem említi.

A harmadik Függelék az 1526-63. években megölt ferenczrendi szerzetesek névsorát tartalmazza. Legtöbbször a »törökök« és »latrok« gyilkoltak meg, de anno Domini 1553. ezeket olvasom:

F. Franciscus de Vylak quardianus de Zalard per fanulos magnifici domini Wolfgang interfectus est. Item anno Domini 1563. in custodia Strigoniens; per Luteranos prope vilam Irazzeg.

Megérkeztek a tavaszi újdonságok Róth M. utóda

kalap, uridivat üzletében. Férfi fehérneműk rendkívül nagy választékban ésmérték szerint is gyorsan készíthetők

Férfi- és női-czipők kizárólag legjobb kivitelben.

De nemcsak e téren, hanem a semmisségi panaszokkal szemben is szabadabb jogkört kell biztosítani a kir. Curianak, mert ez a törvény, mely annyira a formások alá rendeli az igazságot, mely attól teszi függővé a jog elbírálását, vajjon nyomban a sérelmes végzés után jelentetett-e be a jogorvoslat vagy sem, mely a törvényt olvasni sem tudó vádlottaktól is azt követeli, hogy paragrafusokra és pontokra hivatkozzék, sőt ki is fejtsse azonnal, hogyha nem tartja büntethetőnek a cselkéményt, miért nem tartja? ez csak arra alkalmas, hogy legfőbb bíróságunkat egy szálmass szerepre kárhoztassa, a semmisségi panaszok visszautasító gyárára súlyosza alá.

Fölemlítjük még a büntető törvénykönyv reformálásának is égető voltát és azzal együtt a feltételes elmarasztalások szükségét is.

Orömünkre szolgál a tudat, hogy a telekkönyvi anyagi jogról szóló törvényjavaslat, a telekkönyvi rendtartás, a kereskedelmi törvények módosítása, a végrehajtási eljárás módosítása, az uszora törvény szabályozása, ugy magán, mint büntetőjogi szempontból, maga a polgári törvénykönyv tervezete mindannyian munkában vannak és hogy a polgári pótjavaslata is az országgyűlés előtt fekszik.

Pénzügyi tulkapások.

Megnyugvással vettük tudomásul mult évi jelentésünkre 32129—1903. T. M. IV. sz. alatt hozott leiratából azt, hogy Nagyméltóságod a jelentésünkben a m. kir. pénzügyi hatóságoknak a közadók behajtása körül követelt helytelen eljárása miatt emelt panaszunkat figyelme méltatva ezek orvoslása czéljából a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszter urhoz átiratot méltóztatott intézni, de annál kevésbbé nyugodhattunk meg a pénzügyminiszter urnak a megejtett vizsgálat eredményeképp Nagyméltóságodnak adott s a felhívott leiratban velünk közölt azon válaszában, mely szerint a pénzügyminiszter ur a kamaránk által felhozott vádak elapталanságát beigazoltnak találván, azon óhajának adott kifejezést, hogy konkrét esetek hiányában a közzől érdekében hasonló vádaskodástól tartózkodjunk és hogy nem annyira a pénzügyi közegek ügybuzgó eljárása, mint inkább egyes ügyvédeknek a lakosság szegényebb osztályával szemben követelt amaz eljárása esik kifogás alá, hogy néhány korona követelésük behajtása czéljából a jogosság, illetve törvényesség merev álláspont-

Meg vagyunk róla győződve, hogy a történet tudományának az Egyháztörténelmi emlékek kiadásából nagy haszna leszen, de reméljük, hogy hasznát fogja látni a katolikus öntudat is, melyek fölbresztése az áldott emlékü székesfehérvári püspök előtt lebegett; s talán hasznát fogja látni a kurucz katolicizmus is, mely még mindig késik az éji homályban. A debreczeniek néhány éve emléket állítottak protestantizmus mártírjainak; kiket uoos-untalan hallunk emlegetni részükről, hány magyar katolikus világi van, aki hírét hallotta volna kassai vértanuinak mielőtt azok boldoggáavátásának híre bejárta a magyar sajtót?

Ideje, nagy ideje, hogy ébredjen a magyar katolikus öntudat; mint annak egyik hatalmas emeltyőjét, előre is üdvözöljük az Egyháztörténelmi emlékek II. kötetének közzétételét.*

* Bizony támadhatna történetíróink között végre valahára egy ki, mint Jausser vagy Denife a német protestantizmus legendáival tették, szétfoszlassa az adatok világosságával a magyar protestáns legendák ködét s igazságot szolgáltatson a magyar katolicizmusnak.

jára helyezkedve — ingatlan végrehajtásokat kérnek és vezetnek keresztül. A hozzá beérkezett jelentés szerint ugyanis a belényesi ügyvédek 2—24 korona követelés behajtása czéljából 1902. évben közel 500 esetben kértek ingatlan végrehajtásokat.

Az alaptalan vádaskodás gyanúját nem hagyhatván kamaránkon száradni, kénytelenek vagyunk most a pénzügyminiszter urnak említett válaszára reá térni.

Hogy kivel eszközölte a m. kir. pénzügyminiszter ur az átiratában jelzett vizsgálatot, melynek alapján a kamaránk által a pénzügyi hatóságok és közegek eljárása ellen emelt panaszokat oly határozottan alaptalanoknak minősíté, azt természetesen nem tudhatjuk de hogy ezen vizsgálat felületesen és teljesen egyoldalulag lett keresztül vive, azt határozottan állítjuk és az alábbiakban ki is mutatjuk.

A jelzett vizsgálat alapján ugyanis hozza Nagyméltóságodnak tudomására a pénzügyminiszter ur azt, hogy a belényesi ügyvédek 2—24 korona behajtása czéljából 1902. évben közel 500 esetben kértek ingatlan végrehajtást; pedig amint kutatásaink eredményeképp jelenthetjük, ez az állítás nem felel meg a valóságnak; belényesi ügyvédek saját 2—24 korona követeléseik behajtása czéljából nem kértek 500 esetben ingatlan végrehajtást, de még 20 esetben sem.

Ha ezt az eljárást az ügyvédekre nézve helytelenítik, ugy a helytelenítést általánosítani kell s akkor azt is ki kell mondani, hogy a *kincstár sem érvényesítheti 2—24 korona követeléseit, annál kevésbbé vitelheti el az adózók feje alól ilyen követeléseik behajtása czéljából ezek utolsó párnáját*, mint a hogy sokszor tenni szokta.

De megbizhatatlan a pénzügyminiszter urhoz a fölterjesztett vizsgálati jelentésnek a többi panaszainkra vonatkozó része is.

A nagyszalontai kir. járásbíróóság irattárában fellelhető iraton igazolása szerint Nyitray Sándor volt okányi lakos hagyatékáról fölvetett leltárban az ingóságok értéke téves összeadás folytán 415 frt 30 kr. helyett 1777 frtban lett tévesen kitüntetve; a nagyszalontai kir. adóhivatal 846—1893. t. k. sz. alatt természetesen az 1777 frt becsérték után írta elő az örökösödési illetéket. Ezen téves illeték előírás ellen egyik kariársunk felszólamlással élt, kifejtvén abban, hogy az ingóságok becsértéke összeadási hiba folytán lett tévesen 1777 frtban feltüntetve, mert azok becsértéke helyesen összeadva csak 415 frt 30 kr. tett ki, kérte ez alapon az előírt örökösödési illeték leszállítását.

A nagyvárad kir. pénzügyigazgatóság azonban a felszólamlást elutasította, a tévesen előírt illetéket teljes mérvében fenntartotta, nemcsak, hanem daczára annak, hogy kariársunk ezen végzés ellen a közigazgatási bírósághoz panasszal élt, a féltől összes kamataival együtt végrehajtás útján behajtotta. Es a legfeltűnőbb a dologban az, hogy az ezelőtt 5 évvel beadott panaszra kariársunk még mindeddig határozatot nem kapott; s miután megszokta már a várakozást s folyó évi márczius 5-én egy sürgető beadványt intézett közvetlenül a pénzügyigazgató urhoz megtudandó, mi lehet oka annak, hogy panaszára eddig a közigazgatási bizottságtól ítéletet nem kapott, a pénzügyigazgató urnak a n.-szalontai kir. adóhivatalhoz intézett értesítéséből megtudta, hogy panaszra csak most öt év eltelle után lett a közigazgatási bizottsághoz felterjesztve. — Ecclatáns világos konkrét eset ez azon panaszunk támogatására, miként járnak el a pénzügyi hatóságok akkor, midőn a kincstár érdekeről van szó és mennyire semmibe veszik az adózó polgárok érdekeit!

Nem alaptalanul panaszkodtunk mi mult évi jelentésünkben a pénzügyi hatóságok eljárása ellen. Tudjuk mi azt nagyon jól, hogy a jelentésünkben felsorolt vádak nem alkalmasak a pénzügyi hatóságok tekintélyének emelésére; de éppen ezért szerfelett kívánatos volna, hogy ezen hatóságok igen sokszor önkényes és törvénytelen eljárásukkal ne nyujtsanak okot tekintélyük csorbítására.

Ujabb időben lábra kezd kapni egy veszedelmes szokás, az t. i., hogy egyes rosszhiszemű adósok bíróság lefoglalt jelentékeny értéket képviselő ingóságait jelentéktelen összegű adó-, vagy illetéktartozásaiért elárvereztetik s midőn a bírói foglaltató a lefoglalt ingóságokat elárvereztetni akarja, azoknak már csak hült helyét találja. Ezen veszedelmes szokás megállítására végett szükséges volna megfelelő rendelkezést tétetni.

Statistika.

Az elmúlt évben kamaránkhöz érkezett beadványok és pedig közigazgatásiak száma 1182. elintéztetett mind; fegyelmi beadványok száma 175, elintéztetett mind; panasz érkezett 39 ügyvéd ellen magánosoktól 57, hatóságoktól 8, összesen 65; a kamara a mult évben 20 választmányi, 12 fegyelmi választmányi és 1 közgyűlést tartott; a kirendelt védő ügyvédek száma 270.

1903. évi január 1-én bejegyzett ügyvédek száma 158, ügyvédjelöltek száma volt 106. 1903. év folyamán bejegyezett ügyvéd 19, ügyvédjelölt 33, töröltetett ügyvéd 6, ügyvédjelölt 37. 1903. végén bejegyzett ügyvéd volt 171, ügyvédjelölt 102.

Az ügyvédi kamara segélyalapja 1903. évi január 1-én 25.744 korona 46 fillér; 1903. év végén 28.635 korona 93 fillér volt; segélyezésére az elmúlt évben 1319 korona fordítatott.

Kelt Nagyváradon, az ügyvédi kamarának 1904. évi márczius 27-én tartott rendes évi közgyűléséből.

A nagy szakértelemmel, igen ügyes stílussal és kiváló alaposággal szerkesztett jelentést a közgyűlés helyesléssel fogadta s *Jancsó Dezső* egy közölt adatával és dr. *Berkovits* Ferencz módosításával kiegészítve elfogadta.

Dr. *Gyémánt* Jenő indítványára a közgyűlés a jelentés szerkesztéséért dr. *Schweiger* Ede titkárnak köszönetet szavazott a jelentés gondos elkészítéséért.

Hlatky Endre felhívta az ügyvédek figyelmét egy *nyugdíjtörvényjavaslatra*, amelyet az igazságügyminiszter a kamarához leküldött. Ebben a tárgyban a budapesti kamara országos ügyvédgyűlést fog tartani; ez előtt a nagyvárad kamara fog tartani közgyűlést. (Helyeslés). A javaslatot ki fogják nyomtatni s az egyes ügyvédeknek megküldik.

Ezzel a közgyűlés egynegyed 12-kor véget ért.

A keletázsiai háboru.

Port-Artur ostroma.

Berlin, márczius 28. A Welt Am Montag londoni külön tudósítója táviratozza Tokióból érkezett magánjelentések alapján, hogy Togo admirális el van tőkélve Port-Artur bevételére, ami előreláthatólag május második felében fog bekövetkezni. A japán haderő tengeri és szárazföldi hadierve véglegesen meg van állapítva és váratlan nagy meglepetéseket készít elő.

A londoni tudósító jelenti tovább: A kínai kormány az európai udvaroknál kifogást emelt Oroszország tulkapásai ellen, amelyek lehetetlenné teszik Kinának, hogy semlegességét megőrizze.

A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTELLER EDE Nagyvárad,
Fő-utca.
(Uri Casinó-épület).
TELEFON 520.

angol divat férfiszabó-czég

Szövetek méterenként nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be

mely angol szövetekből a legujabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít *férfi-öltönyöket*, s minden e szakba vágó ruháneműeket. — *Női costümekre* valódi angol SZÖVETEK nagy választékban.

Egyelőre nem számítanak arra, hogy Mandzsuria határán kina területen japán csapatok fognak partra szállani, de a közel jövőben nincs kizárva ennek lehetősége.

Korea fővárosa felé gyorsan vonulnak előre a japán csapatok, az oroszok pedig Észak-Kóreában eleséget rekvirálnak.

Port-Artur. március 28. Alexejev helytartónak Mukdenből e hó 27-iki kelettel Miklós csárhoz küldött távirata megerősíti a japánok Port-Arturra tegnap intézet gyűjőhajó-támadásáról jelentett részleteket.

Francia készülődések.

Páris, március 28. Az Action közli, hogy a francia vezérkar térkép intézetében tömegesen készítik Korea és Mandzsuria katonai térképeit, amelyeknek tervezője Frésar őrnagy. Az orosz tisztek kizárólag csak ezeket a térképeket használják, mert más nincs. Az Action szerint Franciaország semlegessége ezáltal legálább is kétségessé vált.

Ostromállapot Niucsvangban.

Tiencin, március 27. Az oroszok ma Niucsvangban kihirdették az ostromállapotot.

Makarov jelentése a csárhoz.

Pétervár, március 28. Makarov altengernagy a csárhoz intézett távirata következő: Alázatosan jelentem, hogy az ellenség visszavonult, miért is én a hajóhaddal visszatértem a kikötőbe. A Silny torpedónaszád az éjjel gépezetén ellenséges gránát által történt megsérülése folytán zátonyra jutott, de ismét szabaddá tették és hála a legénység fáradozásának a kikötőbe került. Krimicki parancsnok karján könnyen megsérült, de a helyét nem hagyta el. Az ellenséges gyűjőhajókon pokolgépeket találtak, melynek dróthuzalait önkéates csapatbeliek elválták, Kedrov és Asariev hadnagyok valamint Pisonidszki hadapród a gőzösök egyikére mentek rendeletre és elválták a villamos vezetéki sodronyokat, elejét véve a tűznek, melylyel az ellenség megvilágította volna kikötőnk bejáratát. Reggel uszóaknát találtak, melyet ugyancsak ártalmatlanná tettek. A vizsgálat során kiderült, hogy a gyűjőhajókkal alkalmazott gőzösök nem voltak régi hajók, hanem 2000 tonnásak voltak és kis kaliberű ágyúkkal voltak felfegyverkezve, melyeket az ütegeknél szoktak alkalmazni a tűz erősítésére. A gőzösök egy részét parti szolgálatra fogom alkalmazni.

Orosz sebesültek szállítása.

Konstantinápoly, március 28. Holnap vonul erre a Nikolaus nevű orosz kereskedelmi gőzös a Varjak nevű hadihajó megsebesült tisztjeivel és legénységével. Holnapután pedig a Malaga nevű gőzös a nevezet hajó többi legénységével. Szinovjev nagykövet elnöksége alatt álló segélybizottság üdvözlő és megajándékozza őket. Hasonló intézkedés történik török részről is.

UJDONSAGOK.

TAJEKOZTATO.

Apr. 14. Kath. Szabad Liczeum zárónapélye.
Prohászka Ottokár dr. szónoki beszédével (estély.)
April. 15. Szigligeti társaság közgyűlése.

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a mult, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetésüdjajaikat mielőbb kiegyenlített szíveskedjenek.

* A pü-pök itthon. Dr. Szmezdányi Pál váradi püspök ur ő excellenciája a tegnapi gyorsvonattal visszaérkezett székhelyére, hol az ünnepeket tölteni fogja.

* A Fraknoi-féle művészi ösztöndíjak. Fraknoi Vilmos püspök, váradi kanonok, római nyaralótelepén művész-otthont épített három műteremmel és hozzátartozó egy-egy szobából álló lakással, két festőművész és egy szobrász számára. A két festő évi 3000—3000, a szobrász évi 4000 korona ösztöndíjat kap. Ezekre a római díjakra, melyeket minden időben csakis magyar művész nyerhet el, az Országos Képzőművészeti Tanács pályázatot hirdetett. A határidő március 15-én járt le s ez ideig a római pályadíjakért tizenkét művész pályázott. A Képzőművészeti Tanács Forster Gyula miniszteri tanácsos elnöklésével csütörtökön ülést tartott s a festészeti és a szobrászati szakosztályok döntése alapján határozott az ösztöndíjak sorsáról. A festők közül Hegedüs László, Grünwald Béla; a szobrászok közül Damkó József nyerték el az ösztöndíjat. A pályanyertes művészek már az ideő, április 15-én kötelesek elfoglalni a római művészajlékot.

A villamos vasut ügye. Évek óta húzódik a nagyváradi villamos vasut létesítésének az ügye s ebben nem kis része van a kereskedelmi minisztériumnak. Most aztán nagyon kezd érdeklődni a vasut sorsa iránt a miniszter s tegnap leirt a városhoz, hogy a villamos vasut ügyének jelen állásáról sürgősen tegyen jelentést a polgármester. Csak tartós legyen ez a buzgalom és érdeklődés s az engedélyezési eljárásnál ne kerüljön a miniszteri hivatalok utvesztőjébe a most már dűlőre jutott villamosvasut ügye.

* Erdőégés mezőtelegden. Fenséges szépségű, borzalmas pusztulásról veszünk késő este hírt. Mezőtelegd mellett harmincz hold iriatlan őserdő lángban áll. A pusztító elem kérehetetlen erővel terjedt pár óra alatt harmincz holdnyi területre s a környék falvainak lakosaga minden telhető erővel dolgozik most, hogy a pusztulás útját vágja. Harminczholdnyi területen minden élet izzó lángoló paraszakba veszett s még nem tudni vajon ember élet esett e áldozatul. Az erdőben tartózkodó vadászársaság menekülése is kivételes szerencse. A borzalmas pusztulásáról szűkszavu telefonjelentésben a következő hírt kaptuk: Kora délutáni órákban a mezőtelegd határában elterülő Telegdi birtok és a határos gróf Zichi birtok területén egyszerre három helyen ki gyult a rengeteg. A tűz borzalmas gyorsasággal terjedt, s pár óra alatt 30 holdnyi terület lángban állott. A tűz oka valószínűen gyújtogatás. A tűz javában pusztít, de iriással az éj folyamán sikerülni fog útját vágni.

* A faképnél hagyták Nagyváradot. Pár hónappal ezelőtt Föderl és Bányai budapesti vállalkozók ajánlatot adtak be Nagyvárad városához egy nagyobb szabású textilgyár felállítására tárgyában. A vállalkozók ingyen telket, bizonyos időtartamra városiadó és kövezetvémentességet kértek. A mig a kérdés a városi hivatalok retortáin csigaléppel vándorolt, a vállalkozók Kaposvárral egyezsége jutottak s ott már építik a nagyszabású gyárat. Tegnap aztán értesítették Nagyvárad város tanácsát, hogy ajánlatukat visszavonják. — Hát ilyen huza-vonával nem lehet iparfejlesztési politikát csinálni. Itt vándoroltak az akták az ingyen telek dolgában, ahelyett, hogy tárgyalásokat folytattak volna a vállalkozókkal. Kaposvár példánul nem is adott ingyen telket, hanem azt a vállalkozók vásárolták. A város csak az adó-és vámkedvezményt nyújtotta. Hátha így meglehetett volna oldani itt is a kérdést s egy nagy gyárteleppel több lenne Nagyváradon.

* Az új Magyar Allam. Veterán és érdemes kath. napilapunk a Magyar Allam. Virágvasárnapján új alakban, pompás kiállításban, a Stephaneum szép bethivel tiszta nyomásával jelent meg. Szelleme most is a régi: törhetetlen

katholikus gondolkodás és erős hazafias érzés vezet, pártokhoz nem köti magát a kiegyezést nem tekint változhatatlan dogmának. A tetszősebb alakban fürgébb, elevenebb is lett ára is olcsóbb lett egy szóval czél szerű átalakuláson ment keresztül s most már a lap tulajdonjoga is a szerkesztőségé. A lap ezután is este jelenik meg. Örömmel üdvözljük megifjodott kartársunkat s őszelentül kívánunk sikert neki.

* A nagyváradi vasutasok mozgama. A nagyváradi vasutasok vasárnap délután három órára gyűlést hívtak össze, hogy újabb lépést tegyenek helyzetük javítása érdekében, mert úgy látszik, hogy ha ők nem mozzgatják a dolgot, a fő-fő vasutas, Hieronymi ő kegyelmessége bizony semmit sem tesz, hogy annak a sok sok derék embernek, kik megbecsülhetetlen munkát végeznek az állam és a nagyközönség szolgálatában, anyagi helyzete a viszonyhoz képest rendeztessék. A gyűlés azonban elmaradt és pedig az országos bizottság nagyváradi tagjainak kívánságára. Ok is arra az állápontra helyezkedtek, hogy a nagyváradi akciónak is egyöntetűen kell mozognia az országos mozgalommal, s mivel a központ nem adott újabb impulzust gyűlés tartására, továbbá mert előzetesen a rendőrség engedélye nem lett kikérve, hogy a gyűlést nyilvános vendéglőben összehívassák kérték a tervezett gyűlés alhalasztását addigra, mig teljesen nem tájékozódnak afelől, hogy a miniszter kegyeskedik e benyújtani a törvényjavaslatot a vasutasok fizetésrendezésére vagy nem. Különbben a nagyváradi vasutasokat az is igen kellemes lennő érintette, hogy a beruházási törvényből törölték a nagyváradi pályaudvar kibővítését, minek következtében az alkalmazottak létszáma is marad a régiben s a pedig folyton fokozódó forgalom lebonyolítása csak az ő vállalkra nehezedik. Kíváncsian várjuk a további fejleményeket.

* Temetőből szőlőtelep. Mintegy 30 éve el elhagyatottan Kórház- azelőtt Hidegs-r utca végén egy félholdnyi beárkolt terület. Kórházi temető volt hajdan, de a mult század hetvenes éveiben bezárták; azóta csak kaszáló. Révész Jakab nagyváradi ügyvéd villát és minaszőlőtelepet óhajt létesíteni a területen s az ő ajánlatot tette Nagyvárad városának, hogy 1000 korona összegért adja el a város. Talán jó lenne még várni evvel a dologgal és előbb jól közhírré tenni, hogy aki akarja elvitethesse onnő halottját más temetőbe.

* Megszűnt és új gyár. Mint értesülünk, a nagyváradi Francia cognac-gyár, a melynek kiváló gyártmányai annyi kitüntetésben részesültek, megszűnt. A gyár kálvária-utcai épületében egy nagyobb szabású asztalosgyártelep létesítenek Kálmán István és Röh Ferencz szakiparosok. A nevezett iparosok a telepengedélyt már megszerezték.

* A szociálista bujtogatók a hegyen. A hegyeken mozgalmas élet van; megkezdődött a szőlőmunka. A szociálista apostolok azonban már megkezdtek a bujtogatást a hegyi munkások között. Nem csak az u. n. emberpiacon ámitják és bujtogatják a szegény embereknek hanem kimennek a hegyi utakra s igyekeznek rábeszélni őket, hogy ne dolgozzanak a megárlapított napszámért s emiatt többen nem is kaptak munkásokat. A hatóságnak kötelessége volna, hogy útját állja ezen lelketlen agitátorok visszaéléseinek.

* Agyonverte a feleségét. Kötégyéből rémes hitvesgyilkosság hírért írja tudósítónk: Pericsa János rézi vizálykodásban élt az asszonyával, Triff Persidával s az utóbbi időben gyakran megismétlődtek a verekedéssel végződő

családi jelenetek. Vasárnap este Petricza János ittasan jött haza a korcsmából s rövid szóváltás után ostornyéllel támadt a feleségére s addig verte, míg az eszméletét veszítette. A súlyosan sérült asszony anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, másnap délben meghalt, az orvosi vizsgálat megállapította, hogy koponyarepedést szenvedett s ez okozta halálát. A gyilkosságról értesítették a nagyvárad kir. ügyészséget, s a megindított vizsgálatot Várossy Mihály kir. ügyész vezeti. Utasította ezenkívül a kir. ügyészség Buday Antal szabolcsi aljárásbíró, hogy utazzon a helyszínére, a hullavizsgálat megejtésére.

* A második szorozat. Nagyvárad városára még nem ejtették meg a múlt évi sorozást amennyiben ápril második felében lesz a nagyvárad hadkötelesek megvizsgálása. A miniszter már a második sorozásról is gondoskodik. Megjött a pecsétes irás, hogy májusban újban sorozni kell Nagyváradon. Az obstrukcióval elmaradt két sorozást így pótolják sebtiben. Ezen újabb sorozás május 28-tól június 3-ig tart s a mérték alá azok a hadköteles ifjak állanak, akik 1883-ban, 1882-ben és 1881-ben születettek.

* A réti polgárok mozgalma. Nemrégben a Várad-Váralja-Velence és Csillagváros polgárai küldöttségileg kérik a főispánt és polgármestert ezer városrészek közegetének és utcáinak rendezésére. Most pedig a Rét polgárai indítottak mozgalmat a városrész érdekében. Tizenöt polgár mint demokraták réti bizottságának tagjai felhívást bocsátottak ki, amelyben főmunkálásra hívják fel a polgárokat, az elhagyott városrész fejlődése, haladása céljából. Kérveint akarnak küldöttség útján juttatni a főispánhoz és polgármesterhez, amelyben a 3-ik Köröshíd felépítését; az utcák kikövezését, a Párispatak elvezetését vagy beboltolását stb. kérik. Ezek mind olyan dolgok, amelyeknek megoldása a városrész érdekében kívánatos, és régen hangoztatták mindenfelé, de a demokraták elég ügyesek, hogy a saját mozgalmuknak tüntessék fel a dolgot.

* Hol legyen az új uszoda. Az új városbáz felépítésével a mellette levő régi uszodát elbontatja a város, mert a régi rozoga alkotmány sehogy sem illik a díszes palota környezetébe. A tanács véleményét kért a főmérnöktől arra vonatkozólag, hogy a Körös felső részén hol lenne a legalkalmasabb hely egy uszodának. Kőszeghy József főmérnök már beadta jelentését, amely szerint a Körös felső része sehol sem alkalmas uszoda felállítására. Ha a régi uszoda tulajdonosa mégis ragaszkodnék egy új uszoda felállításához, a város legfeljebb az Ezredévi Emléktér felső végén, a reáliskolával szemben felállítandó modern uszodára adjon engedélyt. A mostani rongyos bódék elbontását pedig záros határidő kitűzésével rendelje el a városi tanács.

* Megégett gyermekek. Borzalmas tűzhálal pusztult el vasárnap este Beél községben egy négy éves gyermek. Magyin György jómódu gazda istállója este 9 órakor kigyuladt s a megrémült háznép nem vette észre, hogy a lángban álló istállóban Magyin György 4 éves fiacskája benrekedt. Az istálló földig égett s a szerencsétlen csöppség megszenesedett hulláját ott találták meg az izzó zsarátnokok között.

* Az óvó- és tankötelesek összeírása. Ma kezdődnek meg Nagyváradon az óvó- és tankötelesek 1904—1905-ik tanévre való összeírása. Az összeírási munkálatokkal Gerő Armin rendőrkapitány, Mártonffy Zoltán, Virányi Győző, Istvánffy József, Számborovszky Rezső, Szabó Sándor, Nagy Lajos, Domokos Andor, Matkó Benjámin, Máté Andras és

Bodnár János községi iskolai tanítókat, a szőlőhegy területére pedig Márkus János hegybíró bízta meg. A közönség saját érdekében jár el, ha nevezett összeírásokat munkájukban helyes adatok bemondásával támogatja, annál is inkább, mivel mindazok, akik meg nem felelő adatokat mondanak be, illetve a valóságot az összeírók előtt eltitkolják a törvény értelmében büntetetté válnak.

* Gyilkos asszony. Szokatlan szerelmi tragédiáról ír tenkei tudósítónk. Az elhagyott, megcsalt asszony lelőtte a szeretőjét s aztán öngyilkossá lett. Balogh Mária 22 éves leány Földi János uradalmi erdővéddel élt az ősz óta. Az ember azonban ráunt s elhagyta. Vasárnap este Balogh Mária megleste hűtlen szeretőjét s rálőtte. A golyó talált s az ember eszméletlenül összerogyott. Ezután az asszony önmagát lötte agyon. Földi János nem halt meg, sérülése azonban életveszélyes.

* Szociálisták kudarcza Uj-Kigyóson. Az eddig minden szociálista velleitásoktól teljesen mentes Uj-Kigyóson is megkisérlették zászlóbontásukat a szociáldemokraták; ámde buzgókodásuk csufos kudarcot vallott. — Ugyanis f. hó 27-én, vasárnap d. u. népgyűlést tartottak az uj-kigyósi piacon, hol a szociálista szónokok még csak szóhoz sem juthattak a nagy néptömeg tiltakozása és abuzgólása következtében. A fővezért is, Achim L. Andrást, csabai paraszt gazdát és leendő képviselőjelöltet, csak a Csabáról magával hozott és felbérelt kétes existenciák akarták hallani és éljenezték, de akiknek csipogását, mint vihar fojtotta el a józan magyar nép ellentűntetése: Le vele! Takarodjék innen! Minket nem tesz bolondá! stb. kiáltásai. — Egy álló órahosszáig tartott a szónokok próbálkozása, de csak a megszólításig jutottak. — Végre is a nagy kudarc után eltávoztak. — Bármilyen izgatottak voltak is a kedélyek, tettelegességre egyik fél sem vetemedett.

* Értekezlet a vágóhídi hűtőkamrák és jéggyár ügyében. Régóta vajudik városunkban a vágóhídi hűtőkamrák és jéggyár ügye. Ezek óta panaszkodnak a hentesek, mészárosok s a városi közgyűléseken is több alkalommal szolgáltatott okot interpellációra, hogy a vágóhídon húst egyáltalában nem lehet tartani, mert megromlik, nem lévén alkalmas hűtőkamra. Most már ny látszik komolyan veszi az ügyet a városbáz is, minek jele az, hogy holnap, szerdán délután Gerő Armin rendőrkapitány hivatalos helyiségében értekezlet lesz a hűtőkamrák s jéggyár átalakítása illetve létesítése ügyében. Az értekezlet ideje 3 órára van kitűzve s arra Kőszeghy József városi főmérnök, Komlóssy József gazdasági tanácsos, Ragány János főszámvevő, Pozsonyi László körzeti iparfelügyelő, Moskovits Miksa mérnök, Könda József törvényhatósági állatorvos, Alexander Lajos városi állatorvos, Czeglédy Jeremiás, Frölich János, Olah Ferencz és Plesz Aron hentes és mészáros mesterek hivatalosak. A szerésvágóhid létesítése tekintetében is tárgyalni fognak. A vágóhídon létesítendő jéggyárakat villamos erőre rendezik be.

* A szudricsi szerencsétlenség. Vasárnapi számunkban hirt adtunk arról az emberéletbe kerülő vasuti szerencsétlenségről, amely a Willgerott művek szudricsi gyártelepén történt. A vasuti szerencsétlenség színhelyén tartott hivatalos vizsgálat a halálos szerencsétlenség körülményeit a következőkben állapította meg: Az ipartelep tizenkét kilométer hosszú iparvasútjának felső állomásán, a gerenda fűrésztelep előtt, rakkot kocsik indulásra készzen állottak, egy személyszállítóra használt nyit kocsival hat munkás a v suti vonal mentén épülő új telephez szándékozott a tetőről leszállani. A vigyázatlan munkások a kocsit nem kapcsolták a vonathoz s megindultak a féknélküli, könnyű

banvaglin lefele. A lejtős pályán szédültes gyorsasággal rohant lefelé a kocsi. Négy munkás rémülten leugrált a rohanó kocsiról. Ezek egyike Goldis György hanyatt esett s úgy zuhant egy sziklára, hogy agyarázkódást szenvedett s meghalt. Egy másik munkás két bordáját törte s életveszélyes sebeivel a belényesi kórházban ápolják. Két munkás 14 nap alatt gyógyuló zúzódásokat szenvedett. Véletlen szerencse folytán a kocsin maradt két ember kisebb surlódásokon kívül sértetlen maradt, noha a pálya közepén kisiklott velök a kocsi, de oly szerencsésen, hogy a rajta ülők alig szenvedtek kisebb zúzódásokat. A helyszíni vizsgálatot Koro Lajos alügyész ejtette meg s szakértőkkel megállapították, hogy a pálya helyesen van építve, csupán a munkásokat terheli felelősség, hogy féketlen kocsin neki indultak a meredek pályának.

* A Püspök-fürdő összes helyiségei és fürdői márczius 31-én a n. é. közönség használatára bocsátatnak. A rontói állomásnál a vonat érkezésekor fürdői omnibusz áll a t. vendégek rendelkezésére. Tisztelettel Kernáts János.

x Minden külön értesítés helyett ezuton hívom fel a t. közönség figyelmét azon körülményre, hogy az idén a keresztény és izraelita húsvét összeesik, minek következtében cipő, kalap és férfi-divatár üzletem — különösen a közvellen ünnepelt napokban, — oly nagy-mérvű látogatottságnak szokott — hál' Istennek — örvideni, hogy jobb vevőimet sem részesíthetem olyan nyugodt kiszolgálásban, a minőben egyébként szeretném. Ennélfogva felkérem jobb vevőimet, hogy szükségletüket — a nyugodt és kellemes kiszolgálás érdekében — legalább 8—10 nappal az ünnep előtt beszerezni sziveskedjenek, már csak annál is inkább, mert üzletem a nagyhét csütörtök, péntek és szombatián zárva lesz.

Különösen kérem azon t. vevőimet, kik nálam könyvre szoktak vásárolni, hogy bevásárlásaikat néhány héttel az ünnep előtt eszközöljék!

Midőn még megjegyzem, hogy minden szakmamba vágó cikkből a legszebb tavaszi újdonságok már megérkeztek, vagyok tisztelettel: Leitner Lázár. 673

x Mindenkit saját érdekében kérünk, hogy ha női és férfi ernyőben, továbbá női, férfi és gyermek harisnyában szükséglete van, annak beszerzése végett forduljon az Amerikai Aruházhoz Olasz Fő-utca, a hol e cikkek mindenkint megieő olcsó árban lesznek most nagy raktár végett árusítva. 617

Osztálysorsjáték. Márczius 23-án kezdődött a 13-ik osztálysorsjáték nagy főhuzása. Az elsőnek húzott főnyeremény 25000 korona, az ismert szerencsegyűjtő, Gaedicke A. Budapest, Kossuth Lajos-u. 11. által eladott nyerték a 602.000 koronás jutalmat, 3-szor a 400.000 koronás nagy nyereményt, 3-szor a 100.000 koronás és 70.000 koronás, és 4-szer a 60.000 koronás nyereményt.

SZÍNHÁZ.

A kis szökevény.

Volt egyszer egy kis leány, a kit a dal, a zene elcsábított a zárda csendes otthonjától Elment utcazi énekesnőnek és aztán — szépen megért az otthonba ismét egy völgyény karján.

Ez a kis szökevény, az operett meséje. Volt egyszer egy másik kis leány, a kit a táncz apró korában elcsábított a gyermekszobából; kicsi játékaik közül a szinpad festékeihez menekült, vékony kis lábai emelgetésével százkat mulattatott és —

Ez az Alexander Margitka befejezetlen históriája. A hol ez az és a legfőbb, a legfontosabb rész, mert ezt nem ismerjük s mert etől félünk.

És mert félünk: kedves kis Margitka, hagyja

ott a színpadot és menjen vissza a gyermekszobába, kicsi játékaival.

En szívesen elismerem, hogy magácska művészileg tánczol, bár tánczán látszik az erőltetett dreszosusa. Vékony lábacskaival bámulatos tánczfigurákat vág ki, czérsaszál kis karjaival bájosan mozog, tud taktusra mosolyogni, sőt kupláz is, pedig magassága alig négy arasz. A közönség tombolt és tapsolt, én pedig sajnáltam magácskát, kis Margitka. A kora érett gyümölcsre, a bimbójában leszakasztott virágra s a csodagyermek közsorsára gondoltam, a kik gyermekkorukban felnőttek helyét töltik be s felnőtt korukban lesznek gyermekek... kis Margitka, cserélje vissza a színpadért a gyermekszobát!

Felnőtteket is megemészt a színpad lázas, forró levegője, hát még ha egy piczi, vékonyka gyermek kerül oda s az csinálja végig azokat a mozdulatokat, a melyek másnál kaczerak, nála csak kissé izléstelenek, de mindkettőre végtelenül fárasztók. A gyermekkor tiszta világát veszélyes ezzel a robottal felcserélni, nem adják a dicsőséget ingyen s mit adhatna érte egy gyermek mást, mint a gyermekkor háját, nyugalmát, egészségét? Egybe sincs... kis Margitka, ne legyen magácska a mi játékszerünk, megtapsolt színpadi baba, térjen vissza a saját kis francia babáihoz.

Vonzóerőnek azonban jó volt Alexander Margitka, mert zsufolásig megtöltötte a színpad közönséggel s a karszemélyzet javára igen szép bevételt jutott. Persze, az érdemben nagy részük van a darab szereplőinek is, kár a Kis szökevényt láttuk már sokkal jobb előadásban is. Persze, most a nagyobb szerepek egy részét is kóristák látták el. Sokat tapsoltak *Haller Irmának* és *Tóth Eleknek*, szintugy *Szathmárynak* pompás játékokért, *Fogány Jankának* pedig, aki ismét bemutatta bámulatos sokoldalúságát, kitűző énekéért is.

Lássuk kis Margitka, ezért nem veszem rossz néven fellépését, mert a derék, buzgó kóristák érdekében működött, akik egész évi, igazán kifogástalan buzgalomukért ez egy estét kapták a közönségtől. Most őket is éljenezték s jól esett nekik. Magácska is elégedjek meg ennyi sikerrel s ha később is megmarad tehetsége, lépjen bátran a színpadra akkor, amikor a *csodagyermekből* már csak boldog emlékké válik a *gyermek* s a csoda maradjon meg. Csak nem lesz jobb fordítva? *Dr. K. A.*

Bucsuzók. Pénteken és vasárnap a társulat két kiváló tagja bucsuzott el. *László Irén* Manna Vannája az a szerepe, amelyben a legméltóbban bucsuzhatott el. Sok nemes ambíciót, egész tehetségét vitte ebbe a szerepbe s a nehéz szerepet teljes sikerrel játszotta. Most egyszer láthatunk, mekkora veszteséget jelent távozása. — *Haller Irmáról* hasonlókat mondhatunk. Bob herczegben bucsuzott s e szerepe bátran az első rendűek közé sorolható. Mindkét művésznőt valósággal elhálmozták virággal.

A miskolczi színikerület új igazgatója. Miskolcziról jelentik, hogy a miskolczi színikerület vasárnap délután *dr. Rácz György* elnöklete alatt gróf *Festetics Andor* jelenlétében ülést tartott. Hét pályázó körül *Balla Kálmán*, a Dévidéki színikerület igazgatója, egyhangulag kapta meg Miskolc, Eger, Ungvár és Gyöngyös városok színházait.

EGYESÜLETEK.

A kereskedelmi kóroda egyesület közgyűlése. A nagyváradai kereskedelmi kóroda egyesület vasárnap délután tartotta közgyűlését, Blum Géza alelnök vezetése és Fuszek Lajos titkár előadása mellett. A tagok nagyszámmal voltak jelen.

Az igazgatóság jelentését tudomásul vették. Ennek legérdekesebb része az, hogy a kórház átalakítására kiküldött bizottság tárgyal egy építésszel, de annak tervezete nem volt megfelelő s a bizottság várakozó álláspontot helyezett ki. Az igazgatóság jelentésével kap-

csolatosan elhatározta a közgyűlés, hogy az egyesület kórházát újra építi s a modern követelményeknek megfelelően rendezi be. Az építési kerestulvitelére 20 tagot (10 munkadót és 10 biztosított tagot) küldtek ki.

Az egyesület 1903. évi zárszámadásokat tudomásul vették; a bevétel 4755 kor. 55 fill., a kiadás 3591 k. 99 f., maradvány 1163 k. 56 f.; a tartalékalap 2625 k. 56 f. A kórház vagyona készpénzben 6911 k. 26 f., ingóság 626 k. 75 f., ingatlan 15713 k. 42 f., az összes vagyon 23251 k. 43 fillér. B-jelentették, hogy néhai *Andrényi Lajos* 2000 kórónát hagyott az egyesület céljára. A jelen voltak felállással fejezték ki gyászukat és köszönetüket a hagyományozó emléke iránt.

Az 1904. évi költségvetésben a bevételek 5243 korona 06 fillér, a kiadások 5206 kor. 55 fill., a maradvány 36 kor. 51 fillérben lett beállítva. — Elfogadták.

Ezután sajnálattal jelentette az alelnök, hogy *Janky József*, aki 35 éven át, mint alelnök, nagy buzgalommal, ügyszeretettel, igen sokszor áldozatkészséggel vezette a kóroda ügyeit s ezáltal örök hála alá kötelezte az egyesület tagjait, egészségi állapota miatt az elnökségről lemondott. Megilletődéssel vették tudomásul a lemondást s elhatározták, hogy az új alelnök vezetése mellett kitűnő tisztelegnek a lemondó alelnöknek s hálás köszönetüket írásban nyújtják át.

Végül megejtették a választásokat. Igazgatósági póttagok lettek: *Kiss László*, *Sostán Gyula*, *Dubai Manó*; felügyelő bizottsági tagok: a főnökök közül: *Bruder Jenő*, *Sebő I. rendes*, *Cziller Imre* póttag; az alkalmazottak közül: *Brückner Géza*, *Lisko Gyula* és *Jakab Emil*.

NYILTÉR.

Jelzálog-kölcsön.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint **Nagyváradon, Lakatos-utca 4. szám alatt**

jelzálog-kölcsönt közvetítő irodát nyitottam.

Közvetítek előnyös feltételek mellett törlesztéses jelzálogkölcsönöket 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 és 50 évi visszafizetésre 4, 4 $\frac{1}{2}$, 4 $\frac{3}{4}$, 5%-os fél éves részletekben, melyekben a kamat és tőke törlesztése beufoglaltatik.

Előnyös feltételek mellett *konvertálók drága kamatozású kölcsönöket.*

Levéltre készséggel válaszolok. Telefonszám: 362. helyben és vidékre.

Sztringó Antal.

Arany órák
chronomètre és ütőszerkezettel
fél árban

már 120 kórónától, valamint minden-
nemű ékszer a legolcsóbban

488 kapható:

KÁLMÁN SÁNDOR

ékszerésznél.

Nagyvárad, Szt. László-tér.

Javítások és átalakítások a legfinomabb kivitelben.

Telefonszám: 409. Telefonszám: 409

Dr. Gerő Sándor

ORVOS

lakását *Szilágyi Dezső*.
(Apácz)-utca sarkán, a színházzal szemben, a dr. Adorján-házba helyezte át.

Zala Ferencznél

Fő-utca, Bazár-bérház

a legújabb nyakkendők, kalapok, czipők,
ingek, gallérok, harisnyák, keztyűk,
botok, pénztárczák, utazó czikkek

legjutányosabb árban

kaphatók.

LOVACRIN

mesés hatású Amerikai hajnövesztőszer
főraktára.

Tavaszi
czipő-ujdonságaim
megérkeztek!

A legjobb és legelegánsabb női-
férfi- és gyermek-czipő különlegessé-
gek egyedüli bevásárlási helye:

ARANYI ALBERT

czipő-áruháza

NAGYVÁRAD, Fő-utca. (Oláry mellett.)

Helybeli és megyei
telefonszám: 512.

Óriási vála sték! Feltűnő olcsó árak!

549 Szolid, pontos kiszolgálás!

Tisztviselőknek árendemény!

Igazságszolgáltatás.

Bosszu a káplár kegyetlenkedéséért.

Az aradi ezrednél szolgált *Vasók* *Gavrilla* kerekii lakos; közlegény maradt mindvégig s e közlegénységgel együtt megmaradt a szívében a keserűség káplárja, *Barta* *András* ellen, a

ki főleg ujoncz korában egynehányszor csúfosan elbánt vele.

Mult év őszén Mező-Keresztesen ellenőrző szemle volt. Vasók Gavrilla is megjelent ott s megtudta, hogy a szemlén jelen van Barta András öccse is, Sándor. Nem ismerte, soha sem látta, de a katonai évek sok keserősége egyszerre forrongásba hozta szívét s elhatározta, hogy a sok bántalmat megtorolja a bántalmazó öccsén.

Mikor a szemlének vége volt, a legények betértek a korcsmába egy pohárka pálinkára. Egy pohárból kettő meg több is lett. Vasókban még jobban felgyült az ekkeseredés s a mint észrevette, hogy Barta Sándor kifelé tart, elébe állott:

— No most komám, vagy te, vagy én, de egyikünk meghal.

Azzal egyenest a Barta szívének dőfött a késével. A dőfést felfogta a katonakönyv, erre a támadó letépette Bartát, aki az első támadás okozta meglepetődésből felocsudva, felugrott, kést rántott s a dulakodásban oly szerencsétlenül szurta meg Vasók Gavrillát, hogy az egy hónapra rá, belehalt súlyos sebébe.

E miatt állott a törvényszék előtt Barta Sándor.

Elnök volt *Millye Gyula*, bírók: *Debreczeni Gyula* és *Grám Sándor*, ügyész: *Lázár György* védő: dr. *Krüger Aladár* ügyvéd.

Az ügyész erős felindulásban elkövetett, halált okozott súlyos testi sértés miatt kérte Bartát elítélni, dr. *Krüger Aladár* ellenben a jogos védelem fenforgását vitatta s ez alapon védelemre felmentését kérte.

A törvényszék a védő álláspontját fogadta el s *Barta Sándort* a vád alól felmentette.

TAVIRATOK.

Püspöki coadjutorok.

Budapest, márcz. 28. (Saját tud. táv.) Illetékes helyről jelentik, hogy a nyitrai és kassai püspökök mellé coadjutorokat rendel a római szentszék. Még pedig Kassára *Ficher*, Nyitrára pedig *Batthyányi Vilmos* gróf püspököt küldik ki legközelebb.

Skotti báró tébolydában.

Budapest, márcz. 28. (Saj. tud. táv.) Báró Skottit ma szállították föl Buda-

pestre, hol megfigyelés után orvosai kijelentették, hogy közveszélyes őrült s bezállították az országos tébolydába.

A harcztérről.

Páris, márcz. 28. (Saját tud. táv.) A kínaiak egyik hadosztálya Pekingi parancs ellenére benyomult Mandsuriába. Az oroszok egyik hadosztálya utban van ellenük.

Tokió, márczius 28. A japán miniszterium jelentése szerint eddig egyetlen japán hadihajó sem vált hasznavehetlenné.

London, márczius 28. A japánok kínai katonákat toborznak hadseregük kiegészítésére.

Sztrájkoló színházi munkások.

Bécs, márcz. 28. (Saját tud. távir.) A bécsi Opera és Burg-színházak mun-

kásai bejelentették, hogy ha a wallei herczeg látogatása idején munkadíjukat nem emelik sztrájkba állanak.

KÖZGAZDASÁG.

Országos vásárok áthelyezése. Van szerencsénk az érdekeltek tudomására hozni, hogy a Nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. Miniszterium megengedte, hogy székelyhid községben a folyó évi márczius hó 30. és 31. ére eső országos vásár ez évben kivételesen folyó évi márczius hó 29. és 30. án. a f. évi Május hó 19. ére és 20. ára eső országos vásár pedig ez évben kivételesen f. évi május hó 18. án és 19. én tartassék meg. Nagyvárad, 1904. márczius hó 27. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: *Reissmann Mór*. h. elnök. *Dr Sarkadi Lajos*, titkár.

Dr. VUCSKIS GYULA.

Új női kalap divatterem!

A nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására hozom, hogy helyben **Zöldfa-utca** (Rendes ház) a mai kor igényeinek megfelelő bécsi és budapesti

női kalap divattermet (Szalont)

nyitottam. Főtörökvésem az leend, hogy mindig divatos, szép és olcsó árakkal álljak a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Egyben pedig bátorodom felhívni nagyérdemű hölgyközönség b. figyelmét **kalap ujdonságaimra**, ugyszintén gyermek kalapok kaphatók, valamint átalakításokat jutányos áron eszközölök.

A hölgyközönség becses pártfogását kérve vagyok:

kiváló tisztelettel

VEISZ REGINA,

Zöldfa-utca Rendes ház I. em., bécsi és pesti divatárusnő

ÚJ NŐI KALAP SZALON.

E czég olcsó árakban utólérhetetlen!

Meglepő nagy raktár érkezett

tavaszi czikkeben.

Bámulatos szép kelmék, selymek, gyönyörű kész női fehérműek ugyszintén minden

rövidáru czikkben is

nagy raktár van.

Egyben tudatni kívánom a t. vevőközönséggel, hogy igen olcsó árban

paplan és madraczok mérték szerint

Iesznek elkészítve, minden hozzávalók megtekinthetők.

Remek lousin-selymek minden színben, jó minőség 97 kr. 617

Tisztelettel:

„Amerikai Áruház”,

Nagyvárad, Olaszai, Fő-utca

Arczapolásra legjobb az „**IDEAL**” arczerém. Ártalmatlan nem zsiros 1 tégely 1 korona 60 fill.

PARFÜMERIE SAVOLY illatszertár.

Berger Sándor

NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR. (SZINHÁZ-SAROK.)

Husvét i o c s o l ó p a r f i ü m o k

Valódi KÖLNI VIZEK.

EREDETI ANGOL és FRANCZIA ILLATSZEREK.

TRIFOLIUM, hajhullás ellen.

Valódi BAYRUM fejmosásra.

EAU DE QUININE.

659.

Pipereczikkek dús választékban. — Szabott árak!

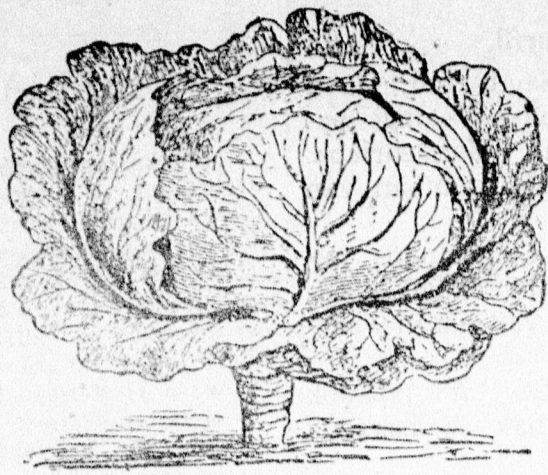
Jótétemény lábizzadásban szenvedőknek: **LABOLIN** még oly idült esetben is sikert ér el. 1 üveg 1 korona 20 fill.

Alkalmi ajándék tárgyak. Folytonos ujdonságok.

THYMOL-különlegességek: fogcerém 1 tubus 30 fill. szájviz 80. 1.50 2. fogpor 70 fill. fejpaszta 1.20 fill.

Alapítottott:
1850.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Alapítottott:
1850.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíték.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönségnek ajánlani
legkitünőbb MAGVAIMAT.

Valódi eredeti kitüntetett takarmányrépa-fajokat.

Valódi Oberendorfi, kerek, sárga; Mammuth óriás vörös, Eckendor Olajbogyó; Palaczka alaku, hosszú.

Államilag vizsgált, arankamentes francia és magyar luczerna, stiriai vörös lóhere,

Pázsit díszfü-vegyülék.

Angol perje, muhar, bükköny, paprika-köles, gomborka, len- kendermag.

Különféle gazdasági MAGVAK. A legjobb konyhakerti virágmagvak és gumók.

A t. gazdaközönség becses megrendeléseit legnagyobb készséggel várva, maradok kiváló tisztelettel

Del'Orto Károly Nagyvárad, Szent László-tér.

Friedl és Jörös

fűszer-, csemege-, bor-, és déligyümölcs kereskedése
Nagyvárad, Szt. László-tér, Kert- és Beöthy
Ödön-u. sarkán.

Van szerencsénk a t. község bõjti és husvétiaruk szükségleteinek üzletünkben való bevásárlására a következõ árucikkekre felhívni becses figyelmét.

Halkonzervek: olajos és páczolt, bismark, filét, háring, sardínia, tengerirák, halikra, (caviár) stb.

Sajtok: az összes hazai és külföldi sajtok, lipői és csemege székely túró naponként friss szállítmány.

ALMA, feltünõ szép, tiszaháti nemes és legzamatosabb csemege-fajok. Kilója 40, 56, 64, 72, 80 f. és 1 korona.

Malaga-szõlõ: fél kilogrammos doboz 1 K 20 f. Kilója 2 K 40 f.

Mindennemû déligyümölcsök és befõtték.

Pusztfaucsikai tea vaj naponként friss.

Scharp egészségi »kuglóf«-liszite, mely érmekkeg és diszoklovéllal lett kitüntetve, »kuglóf«-sütemények és torták készítéséhez utasítással csomagja 50 fillér.

Husvétii cukorka tojás, csemege és salonszékely, dus választék.

Likörök, Cognacok, Pezsgõborok, a hazai és külföldi hírnevesebb gyártmányai.

Borok: mult évi termésû vadkerti kiváló finom zamatú 1 ltrs üveg 64 f. magyarádi óbor 1 lit. 80 fill.

Ünnepi sonka. Ant. Chmel prágai sonkák, az összes forgalomban lévõ sonkák közt a leg híresebb és legjobb 3-3½ kgros kilója 2 K 50 f. 4 ½ -5-6-7 kgros darabja 2 K 40 fill.

Számos megrendelést kérve vagyunk kiváló tisztelettel

659

Friedl és Jörös.

C S O K R O K

Menyasszonyi, koszorulányi, bali vagy bármely alkalmi, szép berlini papirtartóval 1 frttól 3 frtig. — Csokrok a legfin. kivitelben, finom selyemtartókban, rózsza és kaméliákból 8 frttól 12 frtig, ami ezelõtt 15-20 frtba került. Csokrok a legnagyobb mintájuk, a legújabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem, csipke és atlasztartókkal 18-25 frt, ami ezelõtt 40-50 frtba került.

Élõ virágokból:

Koszoruk, igen szép, tartós zöldek és szép virágokból díszítve: 1-3 frtig. — **Babérkoszoruk,** ovál vagy kerek alakban, igen szép virágokból díszítve 2-5-10 frtig. — **Ficus és Magnolia koszoruk,** a legnagyobb mintájuk, a legértékesebb és legfin. virágok és pálmalombokkal díszítve 10-25 frtig, ami ezelõtt 20-30 frtig.

35-40 frtba került. A fentirt összes kertészeti tárgyak müvirágból 20%-al olcsóbban készítettnek. **100.000 drb nemes rózsza,** Alacsony törzsü gyöknes (vurczellecht) drbja 20 kr., 100 drb 18 frt. — **Magas törzsü rózsza,** 3-5 lábíg, 1 drb 40 kr., 100 drb 35 frt. — **100.000 legnemesebb gyümölcsfa** gyönyörű szép koronás fák, melyek már a következõ évben teremnek, drbja 35 kr., 100 drb 35 frt.

Szõlõ-oltványok: Igyekeztem azon fajokat készíteni, amelyek hazánkban a legjobban tenyésznek és az ismert gomba betegségnek ellentállaak, az oltványok Rapiria Portalis, Rupestris és Monticolor Solonis alanyon vannak nemesítve. **Lugas és Csemege** fajokból zöldoltványok 10 drb 10 fajtában 2 frt, 25 drb 25 fajtában 4 frt 50 kr. 100 drb 15 frt, ugyanazon fajokból. I-sõ osztályu gyökeres fõsojtványok 10 drb 10 fajtában 3 frt 50 kr., 20 drb 20 fajtában 6 frt 50 kr., 100 drb 25 frt.

Borfajok szintén a legkiválóbb és legbõtermõbb fajok. Erdei fehér, Bihari, olasz Riesling, Mézes fehér, Sár fehér, Furmint, Borkator, Oportó, Hárslevelü, nagy Burgundi, Kövidinka, Szlankamenka Carbonett, Mus-os fehér, vegyes borfajok stb. bármelyik fajtából I. osztályu zöldoltvány 100 drb 6 frt 50 kr., 1000 drb 60 frt. Gyökeres fõsojtványok I-sõ osztályu 100 drb 12 frt, 1000 drb 100 frt, vegyes borfajok 15 százalékkal olcsóbban. Élõsvénynek a legjobban bevált és ismert óriási nagy tövisü Glediciát ajánlom 1 éves szép erõs rostos gyökérrel 1000 darab 5 frt. Két éves igen erõsek 1000 drb 8 frt.

A kertészet összes ágait tartalmazó faj- és árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve azonnal szolgál

a várad-velencei mükertészeti és rózsatelep vezetõsége Nagyváradon.

Sürgöny és levélezim: Velenzei kertésztelep Nagyvárad.